

AU Aarhus/Herning

SUMMARISK

RETTEVEJLEDNING (MED RØDT)

HA 6. SEMESTER

ERHVERVSRET

Skriftlig eksamen den 2. juni 2020

Varighed: 3 timer

Alle skriftlige hjælpemidler er tilladte

Vejledende vægtning:

Opgave 1: 20%

Opgave 2: 50%

Opgave 3: 30%

Den angivne vægtning er vejledende og har alene til formål at angive, hvordan eksaminanderne kan disponere eksamenstiden.

BEMÆRK: En rettevejledning er - som navnet siger - en vejledning til lærere og censorer og tjener også til at sikre, at karaktergivningen sker på et ensartet grundlag. En rettevejledning er altså ikke primært en besvarelsesvejledning til brug for de studerende, men selvfølgelig kan en rettevejledning også være en vejledning for en studerende, som har arbejdet med besvarelsen af en given opgave. Yderligere bemærkes, at der i overskriften til rettevejledningen står, at den er ”delvis summarisk”.

I disse coronatider skal det understreges, at alle faktiske oplysninger i opgaverne skal lægges ubestridt til grund for løsningen, fx at alle domstole er åbne, at skifteretter og fogedretter holdes åbne osv.

Opgave 1 (20%)

1.1. Hvorfor kaldes et ”pyntet regnskab” (korrigerede tal) for svig og ikke forfalskning?

Fordi det ikke er selve løftegivers løfte, som løftemodtager (eller tredjemand) ændrer på, men i stedet fortæller usandheder eller ”fortæller” gennem pyntede regnskaber usandheder (sminkede tal), for dermed at få løftegiver til at afgive løfte, altså der udøves svig.

1.2. Efter hvilke regler er børn erstatningsansvarlige?

I henhold til EAL § 24a 1. led ifalder børn ansvar efter en culparegel, dog er målestokken ”bonus pater barn x-år”. Dog kan erstatningen lempes helt ned til 0 kr., hvis betingelserne i EAL § 24a, 2. led er opfyldt.

1.3. Kan man tilbagekalde et afslag på et modtaget tilbud?

Afslag på tilbud har retsvirkning fra det øjeblik, afslaget er kommet til kundskab hos tilbudsgiver, Aftl. § 5. Det betyder, at et afslag kan tilbagekaldes, hvis tilbagekaldelsen af afslaget kommer frem før eller senest samtidig med, at afslaget kommer til kundskab, Aftl. §§ 1 og 7.

1.4. Aftalelovens § 32 handler om løfter, der ved en ”fejltagelse” har fået et andet indhold end det ønskede. Hvori består forskellen mellem løftegivers stilling i § 32, stk. 1 og § 32, stk. 2?

§ 32, stk. 1 er en svag ugyldighedsgrund. Endvidere er ”fejltagelsen” udøvet af løftegiver selv (eller en ansat/fuldmægtig).

§ 32, stk. 2 er en stærk ugyldighedsgrund. Her er ”fejltagelsen” sket på grund af fx tekniske fejl i telefaxen, mailforbindelsen. Altså en ”fejltagelse”, løftegiver ikke kan gardere sig imod.

1.5. Hvad forstås ved præklusion?

Fra latin: lukke ude. En fordring udelukkes, hvis den ikke anmeldes inden for fristen efter udstedelse af et præklusivt proklama, fx i et dødsbo. Proklamaudstederen må godt være i ond tro.

1.6. Hvad forstås ved en pligtmæssig reklamation?

Den ene af aftalens parter pålægges pligt til (straks) at give den anden part meddelelse (som kan bevises er afsendt), såfremt det skal undgås, at der indtræder retsvirkninger til skade for den, som afgiver den pligtmæssige reklamation. Har retsvirkning allerede fra afsendelse.

I Aftl. findes reglen i § 40, som kan sammenholdes med §§ 4, stk. 2, 6, stk. 2, 19, 28, stk. 2 og 32, stk. 2.

I Kbl. findes reglen i § 61, som kan sammenholdes med regler i §§ 6, 26, 27, 52 og 54

Ved besvarelsen skal der henvises til relevante lovbestemmelser.

Opgave 2 (50%)

Alfred Hansen driver en større metalfabrik med godt 50 ansatte i Hammel. Privat bor han med kone og 4 sønner i landsbyen Skjød få kilometer fra Hammel. I løbet af foråret 2020 løber han ind i følgende problemer:

Hændelse 1: Metalfabrikken er bl. a. underleverandør til den kendte tv- og radiofabrik ”OB A/S” og leverer først og fremmest stålprofiler til montering forrest på tv- og radioapparater. Radiofabrikken stiller meget høje kvalitetskrav til de leverede profiler, også fordi disse profiler i høj grad er med til at tegne produktets høje kvalitetsprofil.

Fredag over middag den 20. marts har værkføreren, Hugo Strøm, på Alfred Hansens fabrik sat den 23-årige voksenlærling, Johnny Leed, til at finslibe 100 front-profiler til radio- og tv-fabrikken. Han er blevet gjort opmærksom på, at der kræves nøjagtighed og høj kvalitet. Allerede efter slibning af de første 10 profiler griber værkføreren ind og fortæller Johnny Leed, at han må gøre sig mere umage. Johnny Leed er ikke tilfreds med denne tilrettevisning og anvender en ubehagelig tone over for værkføreren.

Efter yderligere en halv times forløb kontrollerer værkføreren igen kvaliteten af Johnny Leeds arbejde, og Hugo Strøm må konstatere, at kvalitet er blevet endnu dårligere. Hugo Strøm ønsker ikke at diskutere yderligere med Leed og sender derfor Johnny Leed op til chefen Alfred Hansen, som er sat ind i hele situationen.

Alfred Hansen irettesætter Johnny Leed, men Leed er fortsat aggressiv, og det ender med, at Alfred Hansen kl. 14.30 (en halv time før arbejdstids ophør) sender Johnny Leed hjem, således at han kan tænke over, om han fortsat ønsker at være på fabrikken. Også denne beslutning udtrykker Johnny Leed stor utilfredshed med. På vej ud af fabrikken medtager han i arrigskab et større stemmejern.

Fredag den 20 marts kl. 23.30 har Johnny Leed begivet sig til Skjød. Han har medbragt det store stemmejern og har besluttet sig for at gøre skade på Alfreds Hansens næsten nye automobil, en Jaguar. Da alt lys kl. 23.45 er slukket i Alfreds Hansens villa, lister Johnny Leed sig ind i carporten og tilføjer Jaguaren to lange og dybe ridser, en ridse på køleren, som er 123 cm lang og en ridse på siden af Jaguaren, som er 157 cm. Endvidere brækker han antennen over.

Alfred Hansen har videoovervågning, så det er en let opgave at opklare, hvem der har skadet bilen. Alfred Hansen bryder sig ikke om forsikringsselskaber og slet ikke deres - efter hans mening - høje indtjening, og han har derfor ikke tegnet kaskoforsikring på bilen.

I løbet af lørdagen er skaderne gjort op, og de beløber sig til 68.350 kroner. Allerede mandag, da Johnny Leed møder ind på arbejde, konfronterer Alfred Hansen ham med dette erstatningskrav.

2.1. Du bedes begrundet redegøre for, hvorledes tvisten mellem den ansatte Johnny Leed og Alfred Hansen bør løses.

Selv om der er tale om en ansat og en arbejdsgiver, har denne sag intet med arbejdsgiveransvar at gøre, D.L. 3.-19.-2. EAL.

§ 23 omtaler forholdet mellem arbejdsgiver og ansat, og navnlig stk. 3 omtaler den ansattes erstatningsansvar over for arbejdsgiveren, men kun når den ansattes skadegørende handling udføres i tjenesten.

Vi er altså uden for § 23, og da den ansatte har handlet forsætligt, og alle øvrige erstatningsbetingelser er opfyldt, skal den ansatte betale erstatning til Alfred Hansen i h.t. de almindelige regler vedrørende erstatning uden for kontrakt.

2.2. Du skal nu forestille dig, at Alfred Hansen har tegnet en kaskoforsikring (tingsforsikring) på bilen. Vil det gøre en forskel med hensyn til opgavens løsning?

Skadelidte har nu tegnet en kaskoforsikring, og løsning af denne opgave skal søges i EAL §§ 19 og 22.

§ 19 fastslår, at hvis skadelidte har tegnet en tingsforsikring slipper skadevolder for ansvar (selv om alle erstatningsbetingelser er opfyldte), hvis skadevolder kun har handlet simpelt uagtsomt. Idet skadevolder har handlet forsætligt, bliver han erstatningsansvarlig jf EAL § 19, stk. 2 nr. 1.

Alfred Hansen vil sikkert, når der er tegnet kaskoforsikring, gå til sit selskab for at få skaden dækket. Spørgsmålet er herefter, om forsikringsselskabet kan foretage regres mod skadevolder. EAL § 22, stk. 1 sammenholdt med EAL § 19, stk. 2, nr. 1 giver svaret, idet det fastslås, at selskabet har regresret mod skadevolderen.

Hændelse 2: Alfred Hansens to ældste drenge - Søren på 13 år og Peter på 14 år - er søndag den 22. marts gået ud i et gadekryds i byen Skjød. Her spiller de fodbold ude på vejen, og da Peter vil spille bolden til Søren, kommer en cyklist i vejen. Cyklisten kører over bolden - før den når Søren - og dette bevirker, at cyklisten vælter og kommer alvorligt til skade. Da cyklistens advokat har opgjort

den samlede skade (såvel personskade som tingsskade), præsenteres Alfred Hansen for et erstatningskrav på 117.270 kroner. Advokaten mener også, at begge sønner skal betale.

2.3. Du bedes begrundet redegøre for, hvem der er erstatningsansvarlig for cyklistens skader.

Inspireret af UfR. 1950/959 Ø: Indledningsvist må det slås fast, at faderen ikke kan blive ansvarlig for sine to drenge på 13 og 14 år. Alfred Hansen har ikke tilsidesat sin tilsynspligt.

Uanset at det er Peter, der havde leveret det spark til bolden, som fik cyklisten til at vælte, kunne ”denne tilfældige omstændighed ikke fritage Søren for ansvar.” Landsretten fastslog, at begge drenge skulle dømmes for ” den farlige leg”, idet alle erstatningsbetingelser var opfyldte.

Besvarelser, som diskuterer farlighed, simpel uagtsomhed contra hændelighed kan også accepteres.

Hændelse 3: Alfred Hansens kone, Sigrid Hansen, vil mandag den 13. april rense sit køkkenafløb. Til det formål har hun indkøbt kaustisk soda, og på brugsanvisningen på flasken står, at man skal benytte 1,5 liter vand blandet op med 200 til 225 gram sodapulver. Sigrid Hansen koger 1.5 liter vand, hælder det kogende vand i en skål og tilsætter nu 225 gram sodapulver. Denne blanding udvikler en eksplosionsagtig reaktion, hvorved Sigrid Hansen får brandsår på hænder, lår og bryst, og køkkengulvet bliver ætset på 6 m², ligesom opvaskemaskinens front bliver ødelagt på grund af ætsning. Samlet løber ødelæggelserne op i 94.696 kroner.

Dette beløb ønsker Sigrid Hansen erstattet af fabrikken ”ALT TIL RENGØRING A/S”. Fabrikken afviser ethvert krav, fordi Sigrid Hansen har brugt kogende vand og ikke koldt vand. Sigrid Hansen afviser dette argument, fordi der på den brugsanvisning, som er klæbet på flasken, står, at der skal anvendes vand.

”Og vand er vel vand uanset om det er koldt eller varmt, og hvis man ikke må benytte varmt vand på grund af de fatale konsekvenser, bør det stå med store bogstaver på flasken”, som Sigrid Hansen udtaler.

2.4. Du bedes begrundet redegøre for, hvorledes tvisten mellem Sigrid Hansen og ”ALT TIL RENGØRING A/S” bør løses.

Forbrugerklagenævnsag 2006-433/-8:

Ifølge produktansvarslovens § 5, stk. 1, anses et produkt for defekt, hvis det ikke frembyder den sikkerhed, som med rette kan forventes, særligt henset til produktets markedsføring, den typiske anvendelse heraf og konkrete forhold af betydning. Producenten hæfter for et defekt produkt i overensstemmelse med § 6, stk. 1 og er således erstatningsansvarlig for skader, der opstår på grund af defekten.

Parterne er enige om, at klageren har iagttaget det korrekte blandingsforhold, men indklagede mener, at anvendelsen af kogende/varmt vand strider mod varedeklarationens ordlyd og har været den direkte årsag til skaden. I anledning af klagerens henvendelse har Miljøstyrelsen bedt indklagede ændre etikettens ordlyd, således at det fremgår, at sodaen skal opløses i koldt vand. Indklagede har efterfølgende valgt at tilrette ordlyden i overensstem-

melse med Miljøstyrelsens anbefalinger. Det er primært produktets markedsføring, hvor sælger fejler.

Nævnet finder, at klageren har anvendt produktet i overensstemmelse med den daværende mærkning på etiketten. Klagerens adfærd anses i øvrigt ikke at have bidraget til skadens opståen, og indklagede er derfor erstatningsansvarlig efter produktansvarslovens § 6, stk. 1. Værdien af skaderne på klagerens gulv og opvaskemaskine fastsættes skønsmæssigt til 9.000 kr. Producenten blev endvidere pålagt at forrente forbrugerens krav samt at betale sagens omkostninger.

Hændelse 4: Alfred Hansen er sammen med sin værkfører på industrimesse i Hannover, Tyskland i perioden 2. marts til 6. marts 2020. Formålet med messebesøget er at skabe kontakter til især radio- og tv-producenter over hele verden, således at Alfred Hansen kan udvide sit marked.

Torsdag den 5. marts får Alfred Hansens stand på messen besøg af Luis Suspiro fra Lissabon, Portugal. Luis Suspiro ejer Portugals ubetinget største tv-fabrik, som er kendt især for sin kvalitet og ikke mindst sit design.

Suspiro er på jagt efter elegante smarte stålprofiler til sin nye fjernsynsserie, og han finder straks interesse i Alfred Hansens produkt. Faktisk forhandler de hele torsdag eftermiddag på messen og i messens restaurant, men får ikke afsluttet en aftale og bliver derfor enige om at mødes på Alfred Hansens hotel, PEACE HOTEL, Hannover torsdag aften.

Klokken 23 er forhandlingerne afsluttet succesfuldt, og parterne har indgået aftale om levering af 50.000 stk. frontprofiler i henhold til en nøjagtig beskrivelse, som Luis Suspiro har overgivet til Alfred Hansen, og Alfred Hansen ser overhovedet ikke noget problem i at levere disse frontprofiler præcis efter den beskrivelse, Luis Suspiro netop har givet, og vedrørende levering er følgende aftalt: ”Levering: CPT TV-Fabric Suspiro, Lissabon, ultimo april 2020, INCOTERMS 2020”. Den detaljerede kontrakt underskrives kl. 23.17 på hotellet.

Leverancen kommer rettidigt frem den 29. april, men allerede dagen efter modtagelsen konstaterer Luis Suspiro, at ved montering af de første 500 frontprofiler holder de ikke mål. Enten er de for små i forhold til fjernsynets front, eller også er de for store, således at frontprofilet ikke følger fjernsynets profil, men stikker op til 3 millimeter uden for fjernsynets plastickant.

Luis Suspiro er rasende og meddeler den 30. april via mail til Alfred Hansen, at han øjeblikkelig ophæver handlen, og får han ikke straks bekræftelse på dette fra Alfred Hansen, er hans portugisiske advokat, som har undersøgt sagen, bemyndiget til straks at anlægge retssag ved Randers Byret med påstand om handlens ophævelse.

Alfred Hansen foretager sig intet og modtager derfor den 19. maj 2020 en stævning, hvoraf fremgår, at retssag er anlagt. Du bedes udfærdige et notat, som beskriver parternes retsstilling og besvarer de to stillede spørgsmål.

2.5. Hvilket lands retsregler skal anvendes?

Da sagen anlægges i Danmark, skal dommeren anvende de danske lovvalgsregler. Den danske dommer skal anvende Løsørelovvalgsloven (Haagerkonventionen 1955), idet der er tale om en

aftale vedrørende løsøre køb. Romkonventionen kan ikke anvendes, fordi den er en tilbagetrædelseskonvention, art 21.

Portugal har i øvrigt IKKE ratificeret Haagerkonventionen af 1955.

Der er ikke truffet aftale om lovvalg, § 3, hvilket indebærer, at vi benytter hovedreglen i Lvl. § 4, stk. 1, som siger, vi benytter sælgers lands lov, hvis bestillingen er modtaget i sælgers land eller et tredjeland. Bestillingen er modtaget i et tredjeland den 5. marts. Det vil sige, da spørgsmålet materielt drejer sig om mangler i forbindelse med løsøre køb, at dansk ret skal benyttes. Da sagen er international, udtaler Købelovens § 1a, stk. 4, at dansk ret er CISG del III. Se også CISG art 1, 1 b.

Afslutningsvis nævnes, at Portugal ikke har tiltrådt CISG, men alligevel "trækkes" portugiseren altså ind i CISG.

2.6. Hvilket udfald vil retssagen få?

Køber ønsker at hæve handlen. Der er næppe tvivl om, at manglen må betegnes som væsentlig, art. 35 og 25. Manglen er til stede ved risikoovergang, art. 36. På grund af manglens beskaffenhed kan sælger ikke påberåbe sig ret til afhjælpning, art. 37 og 48. Købers undersøgelsespligt art. 38 og reklamationspligt (og frist) art. 39 ses opfyldt. I henhold til art. 49, 1 kan køber hæve på grund af væsentlige mangler. Ifølge opgavens oplysninger ønsker køber ikke at gøre andre misligholdelsesbeføjelser gældende.

Opgave 3 (30%)

Den 27-årige ungarl og reservelæge på Horsens Sygehus, Steen Winther, kom i løbet af foråret/forsommeren 2020 ud for følgende ubehageligheder:

Hændelse 1: Steen Winther havde i begyndelsen af marts måned været til en mindre lægekongres i Vejle med ca. 60 deltagere. Den 10. marts bliver han kontaktet af Lægemiddelstyrelsen, som meddeler ham, at han skal i isolation, fordi en deltager på kongressen i Vejle er konstateret Covid-19 positiv.

Allerede 12. marts mangler Steen Winther fødevarer, læsestof og meget andet og ringer derfor til sin mor, som også bor i Horsens, om hun vil foretage nogle indkøb, bl. a. om hun vil gå i Superkiosken - hvor Steen har kredit - og købe 3 liter Fanta, 2 poser chips og et lækkert mandeblad.

Moderen indfinder sig i Superkiosken for første gang og fortæller ejeren, Søren Piil, om sønnens tilstand, og at hun er sendt i byen for at købe ind. Hun synes ikke om sønnens indkøbsønsker og køber i stedet for 3 liter sundhedsdrik, 4 bananer og sundhedsbladet Helse. Søren Piil noterer købet i sin bog, hvor kreditkunder føres. Steen Winther bliver rasende, da moderen giver ham de indkøbte varer, og ringer straks til kioskejeren og meddeler, at han ikke vil betale for varerne, som kioskejeren kan afhente straks.

3.1. Giv en begrundet redegørelse for, hvorledes konflikten bør løses.

Her er tale om en fuldmagt uden særlig tilværelse, Aftl. § 18, idet tredjemand (kioskejeren) ikke har været i kontakt med fuldmagtsgiver (den unge læge). Dette forhold ændres ikke af, at moderen (fuldmægtig) nævner, at hun er sønnens fuldmægtig.

Bemyndigelsen i fuldmagten går ud på, hvad der nærmere skal købes. Når moderen overskrider denne bemyndigelse, overskrider hun samtidig fuldmagten, fordi bemyndigelse og fuldmagt er sammenfaldende ved fuldmagt uden særlig tilværelse.

Konsekvensen af, at fuldmagten overskrides, er altid, at den unge læge (fuldmagtsgiver) ikke bindes af aftalen, uanset om tredjemand (kioskejeren) er i god eller ond tro. Det betyder, at kioskejeren ikke kan forlange betaling for de varer, moderen har indkøbt, Aftl. § 11, stk. 2.

Moderen er over for kioskejeren ansvarlig i h.t. Aftl. § 25

Hændelse 2: Den 29. april er Steen Winther for alvor kommet ovenpå og indfinder sig i herretøjsforretningen ”MED PÅ MODEN” i Horsens. Steen køber to par bukser, som dog skal lægges op, fordi ”benene” er for lange. Steen betaler den 29. april 2.600 kr. for bukser og oplægning, og aftalen er den, at Steen kan afhente bukserne torsdag den 7. maj.

På grund af tidernes ugunst er herretøjsforretningen ”MED PÅ MODEN” erklæret konkurs den 1. maj, og advokat Hans Jepsen, som er kurator i konkursboet, meddeler Steen Winther, at han ikke kan få udleveret bukserne, men han kan selvfølgelig anmelde kravet i konkursboet, som formentlig højst vil give 2% i dividende til simple kreditorer, altså Steen Winther kunne forvente - ved konkursboets afslutning - at modtage 52 kr. Steen Winther er meget utilfreds med dette og ønsker at få udleveret bukserne straks.

3.2. Giv en begrundet redegørelse for, hvorledes konflikten løses.

Da der er tale om et specieskøb, opnår køberen (Steen Winther) allerede omsætningsbeskyttelse over for sælgerens retsforfølgende kreditorer (sælgers konkursbo) fra aftalens indgåelse den 29. april, altså før konkursens indtræden den 1. maj.

Steen er således separatist i sælgers konkursbo og kan kræve at få bukserne udleveret.

Hændelse 3: Steen Winther skal den 23. maj og en uge frem holde ferie med sin veninde, Sonja Ystad. Steen opdager den 12. maj, at det kniber med kontanter, og giver derfor, den 12. maj, sin gode ven, Paw Malmquist, en skriftlig fuldmagt med følgende indhold:

”Paw Malmquist gives herved fuldmagt til at sælge mit billede malet af Asker Jøn. Som fuldmagtsgiver sygehuslæge Steen Winther”.

Paw Malmquist sælger 14. maj billedet til antikvitethandler Vitus Bering, som ved handlens indgåelse har set fuldmagten. Dog har Paw Malmquist fusket med fuldmagten, som så således ud, da den blev præsenteret for Vitus Bering:

”Paw Malmquist gives herved fuldmagt til at sælge mit billede malet af Asker Jøn og mit antikke engelske konsolur. Som fuldmagtsgiver sygehuslæge Steen Winther”.

Da Paw Malmquist den 12. maj får overdraget billedet, stjæler han samtidig konsoluret. Dagsprisen på billedet var blandt kendere 24.000 kr. til 28.000 kr.

Vitus Bering køber både billede og konsolur. Da Steen Winther den 16. maj mødes med Paw Malmquist og får historien, er han dybt chokeret over det skete, dels at billedet kun indbragte 23.000 kr., dels endnu mere chokeret over salget af konsoluret. Steen Winther forlanger derfor både billede (mod tilbagebetaling af 23.000 kr.) og konsolur udleveret fra Vitus Bering.

3.3. Giv en begrundet redegørelse for, hvorledes konflikten bør løses.

Fuldmagten til Paw er en fuldmagt med særlig tilværelse, nærmere betegnet en forevisningsfuldmagt, Aftl. § 16, gående ud på, at han må sælge maleriet. Salget af konsoluret er således uden for fuldmagten.

Salget af billedet binder Steen Winther (fuldmagtsgiver), fordi man må konkludere, at tredjemand (Vitus Bering) er i god tro, Aftl. § 11, stk. 1. Fuldmægtigen handler inden for fuldmagten og (måske) uden for bemyndigelsen, men prisforskellen er så minimal, at konklusionen må være god tro hos tredjemand.

For så vidt angår konsoluret er tredjemand (Vitus Bering) formentlig også i god tro, idet forfalskningen er perfekt udført, men da forfalskning er en stærk ugyldighedsgrund, kan Vitus Bering ikke ekstingvere konsoluret fra Steen Winther. Resultatet bliver altså vindikation til fordel for Steen Winther.